

महाराष्ट्र शासन,
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- आगास २००८/प्र.क्र.२१/जल-८,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक - २४ एप्रिल २००८.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र.आगास-२००७/प्र.क्र.३४/जल-८,
दि. ४.१०.२००७ आणि दि.२९.२.२००८
- २) शासन पत्र ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.असक-२००८/प्र.क्र.४४/जल-११,
दिनांक १.४.२००८.
- ३) शासन परिपत्रक वित्त विभाग, क्र.अंदाज १०.०८/प्र.क्र.१०२/२००८ अर्थसंकल्प - ३
दि. ३१.३.२००८.
- ४) शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र.आगास-२००८/प्र.क्र.७/जल-८,
दि. १३.३.२००८.
- ५) कृषि उपसंचालक, आदर्शगांव संकल्प व प्रकल्प समिती, पुणे यांचे क्र.आगास/निधी/स.अ./२४८/०८,
दि. ०१.४.२००८ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

आदर्श गांव संकल्प व प्रकल्प योजना लोकसहभागतातून ग्राम विकास या संकल्पनेवर आधारित आहे. गावाच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने शासनाच्या विविध योजना या गावामध्ये राबविण्यात येतात. यामध्ये प्रामुख्याने शासनाच्या १२ निरनिराळ्या विभागांच्या एकूण ५९ योजनांचा समावेश आहे. त्यापैकी पायलोट क्षेत्र विकासाचे काम हे गावा क्षेत्र म्हणून आणि इतर विभागाचे काम हे बिगर गावा क्षेत्र म्हणून वर्गीकरण करण्यात आलेले आहे. तसेच या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी आणि सनियंत्रणासाठी राज्यस्तरीय समिती यदीत करण्यात आलेली आहे.

१.१ उपरोक्त योजनेतर्गत एकूण २०१ गावांची निवड करण्यात आली असून सदर गावांच्या विकासासाठी जलसंधारण/पायलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत प्रामुख्याने बांधावरील वृक्षलामबंद, सलग समतल चर, दगडाचे बांध, लहान मातीचे बांध, फांद्यांचे बांध, लहान काट्याचे बांध, माती नालाबांध, सिमेंट नालाबांध आणि जमिन सपाटीकरण (भातखाचरे) या कामांचा समावेश आहे.

१.२ आदर्श गांव योजनेच्या मुलभूत कार्यक्रम आणि मार्गदर्शक तत्वांमध्ये सुधारणा करण्याबाबतची बाब निचाराधीन असून याबाबतचे स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येणार आहेत.

१.३ गावाच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने शासनाने या योजनेस वेळोवेळी नुस्त्यावाढ दिलेली असून, संदर्भित अनुक्रमांक ४ च्या शासन निर्णयान्वये आनंदगांव समितीची नुस्त्या वाढीबाबत पुढील आदेश होईपर्यंत वाढविण्यात आली आहे. त्याप्रमाणे या योजनेसाठी सन २००७-२००८ चा आर्थिक वर्षासाठी रु. २०० लक्ष ची अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली होती व त्या तरतूदीतून संदर्भित अनुक्रम १ नुसार रक्कम वितरित करण्यात आल्या आहेत, सन २००८-२००९ करिता सुध्दा रु.२००लक्ष अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली असून या रकमेपैकी बहिष्का दोन

महिन्याच्या कालावधीकरीता रु. ३३.३४ लक्ष लेखानुदान वित्त विभागाच्या संदर्भित पत्र क्र. ३ अन्वये मंजूर करण्यांत आले आहे. हे अनुदान वित्तित करण्याची आज्ञा शासनाच्या निदेशावरून होतो.

शासन निर्णय :-

आदर्श गांव विकास योजना / कार्यक्रमांतर्गत चालू आर्थिक वर्षासाठी (सन २००८-२००९) आदर्शगांव संकल्प व प्रकल्प समिती, पुणे यांना योजनेअंतर्गत पाप्लोट आधारित मृदसंधारण विषयक कामे व कार्यालयाच्या दैनंदिन कामकाजासाठी प्रामुख्याने दूरध्वनी, पेट्रोल/तेल/बॅगण, विद्युत देयके, कार्यालयीन खर्ज इ. आकस्मिक खर्चासाठी मंजूर तरतूद रु.२०० लक्ष मधून रु.३३.३४ लक्ष (रुपये त्रेंडेस लाख चांतीस हजार फक्त) एवढा निधी वितरित करण्यासाठी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे.

२. या प्रत्यक्षा खर्च सन २००७-०८ च्या अंदाजपत्रकात झालेले लेखाशिर्षांसाठी मंजूर केलेल्या तरतूदीसून भागविण्यात यावा आणि त्याच लेखाशिर्षांसाठी खर्च झाल्यात याबा.

'मागणी क्रएल-७, ४४०२-मृद व जलसंधारण बावरील बांधवली खर्च, १०२-मृदसंधारण, १०२ (मृदसंधारण कोषांतर्गत योजना - राज्य कोषांतर्गत योजना, १०२ (०१) (१५) अन्वये ग्राम विकास कार्यक्रम (४४०२१०८६), ५३ नोटी बांधकामे.

३. हा शासन निर्णय वित्त विभाग, परिपत्रक क्र.-१०.०८/प्र.क्र.१०२/२००८/अर्थसंकल्प- ३. दि.३१ मार्च, २००८ अन्वये प्रशासकीय विभागात प्रदान केलेल्या अधिकारात अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक क्र.२००८०४२४११३५४०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वि.प.

(वि. प. सोप्टे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति:-

आयुक्त (कृषि) कृषि आयुक्तालय, पुणे. (३ प्रती)

संचालक (मृद संधारण), कृषि आयुक्तालय, पुणे-१ (३ प्रती)

कृषि उपसंचालक, आदर्श गांव संकल्प व प्रकल्प समिती, कृषि भवन, शिवाजीनगर, पुणे-५, (५ प्रती)

महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर. (३ प्रती)

अधिदान व लेखाधिकारी / निवासी लेखापरीक्षा, मुंबई, (३ प्रती)

जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे. (३ प्रती)

नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.

सर्व उप सचिव / सर्व अवर सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

कक्ष अधिकारी/जल-११ ग्रा.वि. व ज.सं. विभाग, मंत्रालय, मुंबई

कार्यासन जल-८ (निव्वनमनी), ग्रा.वि व ज.सं. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.